

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 10. évfolyam számára

2021-2022. TANÉV

MEGYEI FORDULÓ

2022. február 8. 14.00 – 16.00

A versenyző neve:

A versenyző iskolájának neve:

A versenyző iskolájának címe:

A felkészítő tanár neve:

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen – egy áthúzással – javítson!***

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 104 pont

Elért pontszám:

1. Karikázza be a helyes megoldás számát vagy az X - et!**12 pont/...**

a) Géza fejedelem Quedlinburgba küldte követeit, hogy

1. feleséget keressen fiának. 2. hittérítőket kérjen. X építőmestereket hívjon.

b) A Magyar Királyság területén először

1. a ferencesek 2. a pálosok X a bencések hoztak létre szerzetesrendeket.

c) Az iszlám világ szent városa

1. Aleppo 2. Héliopolisz X Mekka.

d) Szent István korában érseki székhely volt

1. Pécs 2. Esztergom X Eger.

e) Szent István törvényei kötelezték tized fizetésére az ország lakosságát, hogy támogassák

1. az egyházat. 2. az írásbeliség kialakulását. X a honvédelmet.

f) Szent István utódjával jelölte

1. Koppányt. 2. Aba Sámuel. X Orseolo Pétert.

g) I. (Szent) László avattatta szentté

1. Erzsébetet. 2. Istvánt. X Margitot.

h) Az angol főnemesség kényszerítette az uralkodót a Magna Charta kiadására

1. 1115-ben. 2. 1215-ben. X 1315-ben.

i) A Hanza városokhoz tartozó jelentős kereskedelmi hely

1. Velence. 2. Genova. X Novgorod.

j) A királyi kancelláriát

1. II. Béla 2. III. Béla X IV. Béla hozta létre.

k) A török haderő elitalakulatát

1. a topcsik 2. a szpáhik X a janicsárok alkották.

l) A Bocskai – felkelés okai közé tartozott / tartoztak

1. a felségárulási perek. 2. a porció fizetése. X az anyanyelvű ígéhirdetés bevezetése.

2. Írja be a megfelelő történelmi fogalmat a meghatározás után!**Írja be** a meghatározást a fogalom elé!**6 pont/...**

Meghatározás	Történelmi fogalom
Címerszakértő. 1414-ben, a konstanzi zsinaton a király előtt vonult.	a)
Az egyházi birtokok világvá tétele.	b)
A legnagyobb közigazgatási egység a Hódoltság területén	c)
Fegyveres marhapásztorok. Bocskai István letelepítette őket, és kollektív nemességet adott számukra.	d)
e)	jogeljárás
f)	Diploma Leopoldinum

3. Egészítse ki a táblázatot a megfelelő adatokkal!

13 pont/...

esemény	évszám	helyszín	történelmi személy(ek)
a)	1389	Rigómező	b)
c)	1456	Nándor- fehérvár	d)
Sikeresen visszaverték a török támadást. / Megvédték a török támadástól a várat.	e)	f)	Dobó István
A magyar király és a török szultán között egyezmény született, amelyben rögzítették Magyarország felosztását a Habsburg Birodalom, az Erdélyi Fejedelemség és a török hódoltság között.	g)	h)	Habsburg Miksa, II. Szelim
II. Ferdinánd magyar király és Bethlen Gábor erdélyi fejedelem között kötött békeszerződés.	1621	i)	II. Ferdinánd, Bethlen Gábor
A harmincéves háború idején békeszerződést kötöttek.	j)	Linz	k)
A törökök felett döntő győzelmet arattak.	l)	m)	Savoyai Jenő, II. Musztafa

4. Írja be a megfelelő oszlopba a különböző keresztény vallások jellemzőinek, képviselőinek betűjelét! 13 pont/...

római katolikus vallás	evangélikus vallás	református vallás	anabaptista vallás	unitárius

- a) Az ember egyedül a hit által üdvözülhet. b) Dávid Ferenc, vallásalapító
- c) a Biblia német nyelvre fordítása d) predestináció e) Münzer Tamás
- f) cölibátus g) A tisztas kamat szedésének elfogadása.
- h) hét szentség i) Luther Márton j) VIII. Henrik
- k) Méliusz Juhász Péter l) Pázmány Péter m) Index

n) Melyik elem nem illik a táblázatba? Választását indokolja!

5. Oldja meg a feladatokat!

3 pont/...

a) Írja a vonalra annak a településnek a nevét, amelyet kálvinista Rómának neveznek! (0,5 pont)

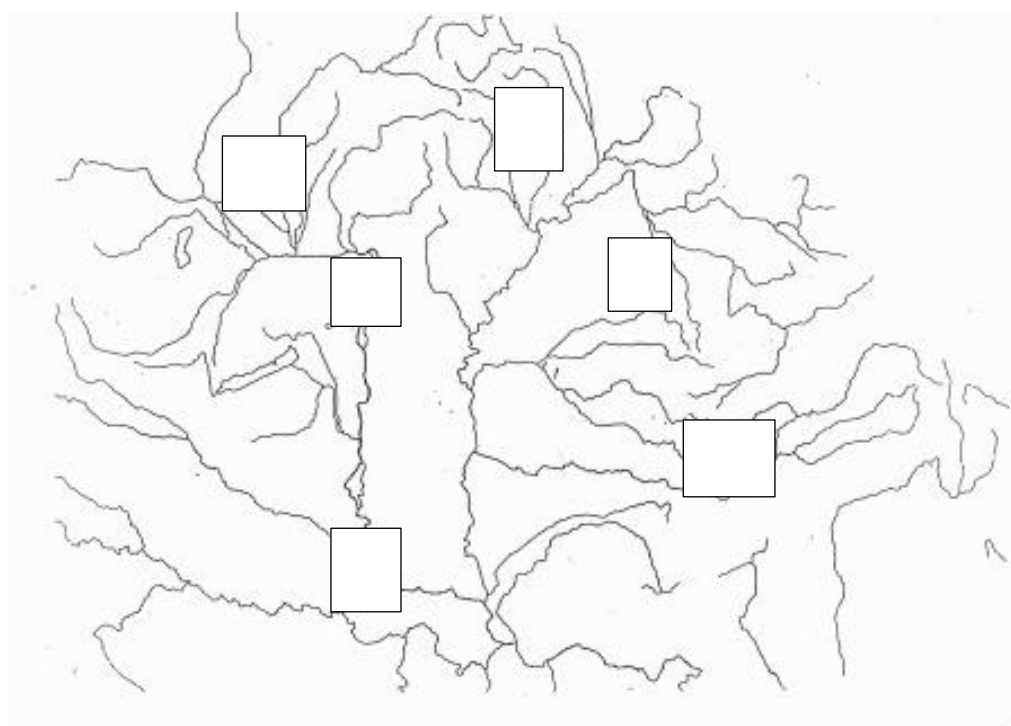
b) Írja be a város betűjelét (b) a megfelelő négyzetbe! (0,5 pont)

c) Írja a vonalra annak a történelmi helyszínnek a nevét, ahol Pázmány Péter főiskolát alapított! (0,5 pont)

d) Írja be a város betűjelét (d) a megfelelő négyzetbe! (0,5 pont)

e) Írja a vonalra az Erdélyi Fejedelemség székhelyének a nevét! (0,5 pont) _____

f) Írja be a város betűjelét (f) a megfelelő négyzetbe! (0,5 pont)

6.

6 pont/...

Egészítse ki az alábbi hiányos szöveget Zrínyi Miklóshoz kapcsolódóan!

Eposzának, a(z) _____-nak/-nek a) megírásával szerette volna felrázni nemzetét, hogy a gyűlölködés és a közügyek iránti közöny megszűnjön. Hadtudományi munkáiban, a(z) _____-ban/-ben b) és a(z) _____-ban/-ben c) (két cím megadása) a nemzeti sereg felállítását szorgalmazta. Érsekújvár elvesztését követően kinevezték a(z) _____-nak/-nek. d) 1664-ben felégette a török utánpótlás szempontjából fontos _____ e) hidat, majd bekerítette _____ f) várát.

7. **Mi a közös** a felsoroltakban? **Írja a vonalra!**

6 pont/...

a) kapuadó, harmincadvám, urbura

b) nádorispán, esztergomi érsek, ispánok

c) Szerbia, Bosznia, Havasalföld (a XIV. század végén kialakult szerepük alapján)

d) Giorgio Blandrata, János Zsigmond, Székely Mózes

e) Lippay György, Nádasdy Ferenc, Wesselényi Ferenc

f) Velencei Köztársaság, XI. Ince, Habsburg Birodalom

8. **Igaz vagy hamis az állítás? Jelölje a táblázatban X beírásával!**

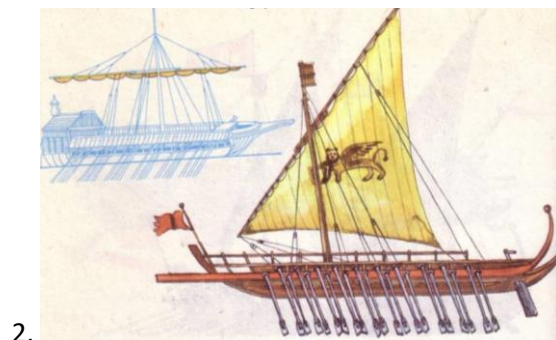
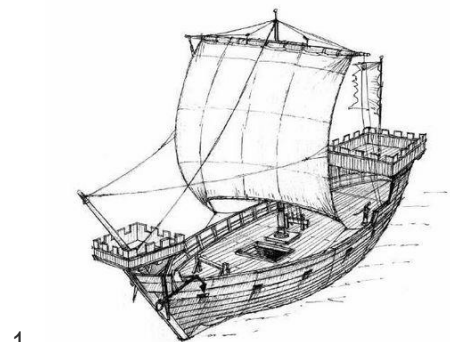
8 pont/...

Állítás	Igaz	Hamis
a) Az Aranybulla megtiltotta egész vármegyék adományozását, az idegenek birtokszerzését.		
b) Az Északi-tenger és a Balti-tenger kereskedői szövetségének a központja Champagne volt.		
c) II. Murád idején csökkent a szpáhik létszáma a hadseregben, ezért pótlásukra bevezette a gyermekadót.		
d) Luxemburgi Zsigmond idején a jobbágyok adóinak mértéke nem haladta meg jövedelmük 20 %-át.		
e) A XV. században épített Duna – láncnak az volt a célja, hogy megakadályozza a hadihajók felborulását a Dunán.		
f) A rákosi végzés (1505) értelmében magyar királlyá koronázták I. (Habsburg) Ferdinándot.		
g) Thököly Imrének Ibrahim pasa átadta az oklevelet, amelyben magyar fejedelemmé nevezték ki. Ekkor a történelmi Magyarország négy részre szakadt.		
h) Bethlen Gábor jövedelmét növelte, hogy elrendelte a kincstári birtokok összeírását, és a korábbi elzálogosítások, adományozások felülvizsgálatát.		

9. Húzza át a sorba nem illő ábrázolást! **Indokolja** választát!

4 pont/...

a)

Indoklás: _____

b)

Diósgyőr

Pécs-Barbakán

Indoklás: _____

10. Ki mondhatta volna? Kire jellemzőek az alábbi állítások? Írja a történelmi személy nevét a táblázatba!

7 pont /...

Állítás	Történelmi személy
Brandenburgi választófejedelem, Magyarország királya, német király, német-római császár. Bevezette a telekkatonaságot. Védelmi rendszert vezetett be országunk déli területein.	a)
1417-ben a konstanzi zsinaton a három pápa helyett öt választották pápának.	b)
Firenzei származású. A király kincstárnoka, a királyi sókamarák igazgatója. Hűségéért cserébe megkapta a simontornyai várbirtokot. Szörényi bánként tagja volt a Sárkányos Rendnek is.	c)
Brassói teológus, természettudós, jogtudós. Reformatio ecclesiarum saxonicarum in Transylvania című művével megalapozta a szász evangélikus egyház teológiai alapjait.	d)
Protestáns prédikátor, író, nyomdász. Eredeti neve Caspar Helth. Szász családból származott. Az 1540-es években kezdte meg Kolozsvárott lelkészi tevékenységét.	e)
„Örültség semmit sem tennünk, ha mindent nem tehetünk is.” „Homo novusnak” számított. Kismartonban fényűző barokk udvart rendezett be.	f)
„az igazi jellem jó szerencsében higgadt, mértékletes, emberismerő és ami fő, bír indulataival.” Isteni igazságra vezérlő kalauz című munkája 1613-ban jelent meg.	g)

11. Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

16 pont/...

- a) Magyar király. I. Ferdinánddal egy időben uralkodott.
- b) 1396-ban Luxemburgi Zsigmond itt veszít csatát I. Bajazid hadaival szemben.
- c) A szultáni udvar és a vazallusok viszonyát szabályozó okirat, jelentése: eskü.
- d) 1699-ben békekötés helyszíne.
- e) III. Béla által az oklevelek kiadására létrehozott hivatal.
- f) Radikális huszita irányzat.
- g) 1241-ben a magyarok itt szenvedtek vereséget a tatároktól.
- h) Újlatin nyelven beszélnek ezekben a(z) városokban (pl. Trau, Zára) I. László és Könyves Kálmán is meghódította ezt a területet.
- i) Timur Lenk 1402-ben itt arat győzelmet.
- j) Nagy Lajos leánya, Lengyelország királynője.
- k) Az oszmán hódítás elleni magyar védelmi rendszer alapvető egysége.
- l) Erdély legfőbb kormányhatósága a Habsburg uralom idején.
- m) Korstílus. Egyik jellemzője a csúcsíves boltozatok alkalmazása.
- n) Hunyadi János tisztsége az uralkodó kiskorúsága idején.
- o) - p) Írjon két történelmi tény a keresztjejtvény függőleges sorában található személyről vagy fogalomról!

